

BUDAPESTA
22 Aprile st. v.
Dumineca 4 Maiu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redacțiunea: *Strad'a*
arborelui verde nr. 12.

Nr. 30.

ANUL XV.
1879.

Pretul pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$ de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Biseric'a votiva în Viena.

Una din festivitățile arangiate la Viena cu ocaziunea serbării nuntii de argintu a parechei domnitore, a fost si consecrarea bisericei votive. Ilustrațiunea de pe pagin'a acest'a înfașisieza acesta biseric'a, si dreptu cadra vom mai adauge urmatoarele schite.

La 18 febr. 1853 junele imperatu Francisc Iosif se preumbla la port'a carinthiana a cetatii Vienei. De odata se apropiã unu individ, croitoriul magiaru Libényi, si redicã cutitul spre a-l înfige în domnitoriul. Inse o femeia zari intențiunea atentatorului, scose unu țipetu, imperatul se rentorse, si astfel cutitul se împedecã în osul grumazului, si imperatul scapã.

În memori'a acestei ferite scapari se propuse apoi cladiria unei biserice votive în locul acela unde se facu atentatul. Îndata se facu unu apelu. Sum'a se adunã, si cladiria se ncepũ dupa planul arhitectului Ferstel.

Stilul cladirii e gothicu; atãtu prin aparint'a esterna, cãtu si prin arangiametul internu, biseric'a acest'a atrage în totã privintia atențiunea nu numai a publicului mare, dar si pe a cunoscolorilor de arte.

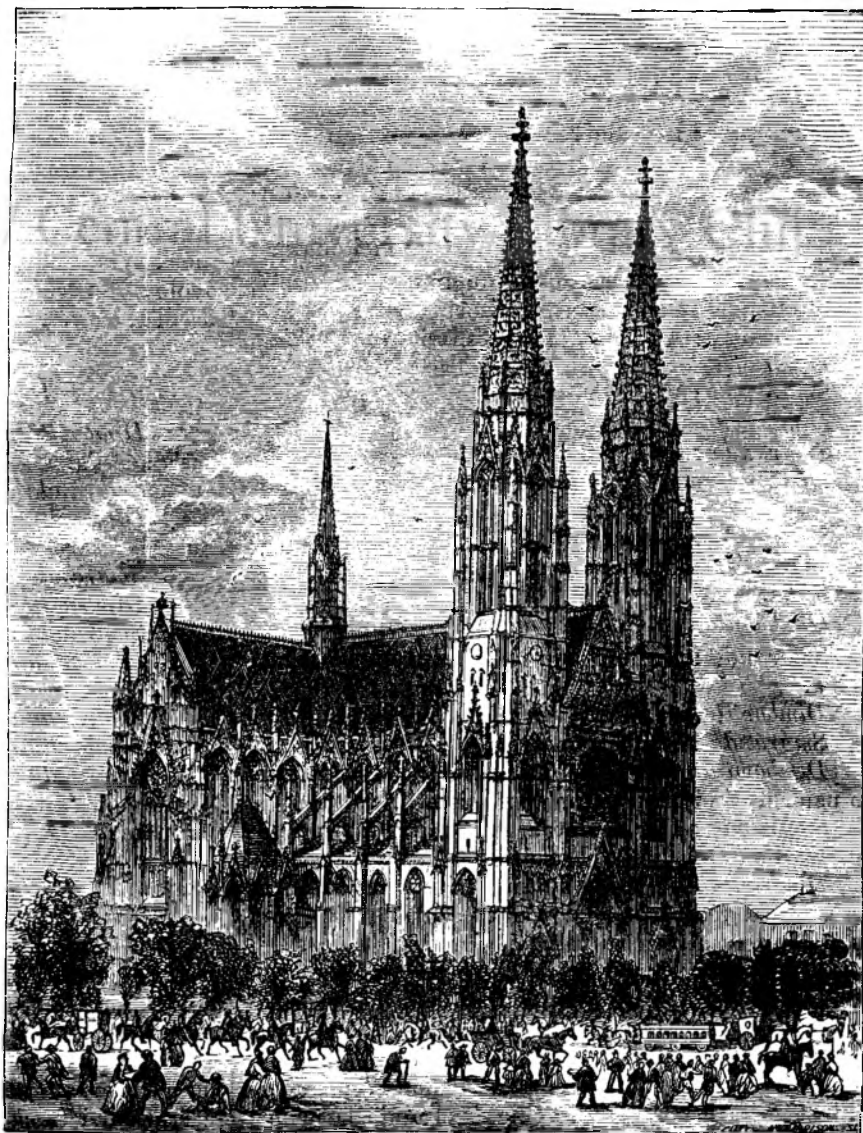
Cladiria ei a duratu 22 de ani. La serbarea nuntii de argintu, în ea s'a adunatu totã curtea si aristocrați'a, spre a asistã la Te-Deumul celebratu într'ens'a.

Cea mai prețioșã decorațiune internã a bisericei o formeza cele 78 de feresti, adeverate modeluri ale picturei pe sticla. Numai aceste au costatu la vr'o 600,000 de marce.

Fia-care feresta e facuta

pe spesele cutarei persone sãu corporațiunii. Un'a e a monarcului, pe celelalte s'au împartitu arhiepiscopii, episcopii si membrii aristocrației.

Spesele întregului edificiu s'au urcatu la multe milioane. Unu proprietaru din comitatul Arad Czárán, a datu singuru o jumetate de milionu.

S u l t a n i ț i ' a .

Comedia în 5 acte.

(Urmare.)

Smaranda : Așîă dara s'eu atunce ai fost scosu din minte, s'eu acuma aiurezi.

Dimbovitianu : Si atunce si acuma mintea mi-a fost la locu, de si nu multa lipsiă s'eu mi-o perdu.

Smaranda : Precum vedu, ai si perdut'o!

Dimbovitianu : La draci! Eu vorbescu seriosu!

Smaranda : Seriosu? N'am sciutu. Așîă dara iërta-me s'eu ridu! Hahaha!

Dimbovitianu : Te oprescu s'eu ridi.

Smaranda : Ce fel? Me opresci s'eu ridu?

Dimbovitianu : Te oprescu.

Smaranda : Hahaha! Vai ce comicu mai suna vorbele aceste din gur'a ta. Nu me potu contenî s'eu nu ridu înc'odata. Hahaha! Va s'eu d'ica me opresci s'eu ridu? Hahaha! I'eta c'eu me si supunu si nu mai ridu. Hahaha!

Dimbovitianu : Dar taci din gura în s'fîrșitu!

Smaranda : S'eu tacu? E bine, pentru ce s'eu tacu?

Dimbovitianu : Pentru c'eu așîă voiescu.

Smaranda : Nu mai d'ice! Așîă voiesci?

Dimbovitianu : Da.

Smaranda : Dar eu nu voiescu.

Dimbovitianu : Ce-mi pasa mie, ori voiesci ori ba. Vointi'a mea are s'eu se împlin'ea si nu a ta.

Smaranda : Dieu! Si pentru ce?

Dimbovitianu : Pentru c'eu s'eu s'eu domnul în casa ac'est'a?

Smaranda : De când?

Dimbovitianu : De când? . . . (La o parte.) Dar sci'u eu de când? . . . (Cu voce nalta.) De . . . totu-de-una.

Smaranda : Nu mi-aducu aminte de nici odata.

Dimbovitianu : Déca nu-ti aduci aminte, lasa c'eu vei avé ocasiune s'eu simt'iesci în viitoru.

Smaranda : Auleo, cum m'ai spariatu!

Dimbovitianu : Si înca numai dec'atu.

Smaranda : Vai de mine!

Dimbovitianu : Eu am hotaritu.

Smaranda : Ce?

Dimbovitianu : C'eu s'eu maritu pe Zoe dupa Vasilie.

Smaranda : Numai at'ata?! Ce reu îmi pare dara, c'eu nici ac'est'a hotarire, cea d'ânt'atia ce o faci, nu se p'ote esecut'ă.

Dimbovitianu : Cine ar c'utez'ă s'eu se opuna?

Smaranda : Eu îmi voi lu'ă libertatea a-i form'ă stavil'a.

Dimbovitianu : Si care va fi motivul teu?

Smaranda : Vointi'a mea.

Dimbovitianu : Pré debila stavila. Voiu delatur'ă-o usioru, c'eu si când nici n'ar fi esistatu.

Smaranda : Dar dorint'ă, repausatului teu prietenu, esprimata cu limba de m'orte?

Dimbovitianu : Aceea nu mai p'ote cumpeni. Am încercatu s'eu realizezu, dar vedu c'eu nu se p'ote, c'eu prin aceea așîă neferic'ă o parechia juna.

Smaranda : Dar Octavianu iubesc pe Zoe.

Dimbovitianu : Înse Zoe nu are ochi s'eu ved'ă.

Smaranda : Me miru, c'eu Octavianu e unu t'eneru de salonu, sc'ie bon-tonul, e cultu . . .

Dimbovitianu : (La o parte.) De buna s'ema acest'a a fost as'era la fer'esi't'a din chioscu. Îndata la prim'ă convenire bagai de s'ema, c'eu șt'engariul de elu a scosu

din minti pe nev'esi't'a mea. (Cu voce nalta.) Sc'eu c'eu tu esti ce totul înc'antata de Octavianu. Am ved'iatu.

Smaranda : Ce-ai ved'iatu?

Dimbovitianu : C'eu-ti place de elu.

Smaranda : Place da. Si tocmăi pentru ac'est'a dorescu c'eu Zoe s'eu fia a lui.

Dimbovitianu : C'eu astfel apoi d'ensul s'eu p'ota pe-trece c'atu mai multu în giurul teu. Vedi c'eu ti-am ghi-citu intențiunea m'arșt'ava! Si tocmăi pentru ac'est'a am decisu, c'eu Zoe s'eu se marite dupa Vasilie. Astfel tica-losul acela de Octavianu nu va avé pretestu s'eu fure timpul t'ota pe l'anga tine.

Smaranda : (Cu furia.) T'ote c'eu t'ote, dar insult'ă ac'est'a n'eu mai potu suport'ă! Tu c'utedi s'eu-mi vorbesci așîă!? S'eu me insulti astfel! Dar cine esti tu? Unu ni-mene, pe care eu te-am aredicatu din pulvere. Nu eu ti-am datu unu rol'u? Nu influint'ă mea te-a facutu de-putatu? Cine te-a cunoscutu mai nainte? I'eu ad'iti ese numele tiparitu în t'ote d'iariele . . . Si tu astfel îmi resp'latesci binefacerile mele? Me insulti? Me ac'usezi de necredint'ă! . . . E bine, tu ai voit'u! Eu primescu manusi'a, dar vai de tine!

Dimbovitianu : Nu me temu! C'eu ce am d'isu, o sust'inu si acuma. Înc'atu pentru vointi'a mea d'ă mar-iti't'a pe Zoe dupa Vasilie, se va realis'ă numai dec'atu. (Trage unu clopotielu.)

Scen'a VI.

Totu ac'ea si Jonitia.

Dimbovitianu : (Lui Jonitia.) Al'erga numai de-c'atu la domnisiorul Vasilie, si i spune, c'eu-l rogu s'eu vi-na îndata la mine, c'eu am s'eu-i spunu ceva.

Smaranda : Nu te du!

Dimbovitianu : Ba te du! Eu poruncescu!

Jonitia : Întelegu. (Ieșindu.) Ba „te du”, ba „du te du!” Acuma de care s'ascultu? A cui porunca s'eu împlinescu? . . . Dar ce s'eu înt'emplatu cu stap'ânul meu? At'ata curagiu n'eu ved'iatu înca dela elu! Audi acolo! S'eu vorb'escă elu în potriv'ă d'omnei! . . . Se lau-da d'ă, c'eu va sparge caldarea! (Iese.)

Scen'a VII.

Dimbovitianu si Smaranda.

Dimbovitianu : Vei ved'ă ac'usi, cine e domnul în casa ac'est'a.

Smaranda : Nu voi ved'ă.

Dimbovitianu : D'ora te duci? Nu-mi pasa, du-te!

Smaranda : Ai vré?

Dimbovitianu : Ce-i dreptu, mi-ai face placere.

Smaranda : Așîă dara rem'ănu aice.

Dimbovitianu : F'ia si-așîă! Va s'eu d'ica, rem'ăni aice?

Smaranda : Ti-așîă face placere?

Dimbovitianu : Mare.

Smaranda : Așîă dara me ducu. Vreu s'eu-ti aretu, c'eu nu vointi'a ta, ci a mea se 'nt'empla. Me ducu. (Iese cu m'ania.)

Scen'a VIII.

Dimbovitianu singuru.

Ce bine c'eu s'eu d'usu! . . . Eram p'aci s'eu-mi perdu curagiul resistint'iei . . . Dieu nici n'eu fost gluma a face si a suport'ă unu atacu at'atu de cumplitu . . . Nu e mi-rare dara, c'eu mi-am perditu cumpetul si am eșitu din rolul propusu, si i-am descoperitu totul . . . Așîă dieu acea! Eu n'eu am voit'u s'eu-i spunu nimica din ceea ce aflai as'era, dar i'eta c'eu gur'a me lu'ă pe dinainte si-i împar-teșii t'ote. Așîă pat'iesci déca nu esti deprinsu cu ase-

mene intrige. Bine, că s'a dusu; căci mi-am mai vinitu în ori. Pe când se va rentorce, lucrul va fi ispravitu, Zoe va fi a lui Vasilie. Atunci apoi desfaca legatur'a, de va puté!

(Va urmă.)

IOSIFU VULCANU.

Flórea iubirii.

órele cu doru saruta
Celu rosaru de geru uscatu;
Iét'o printre spini perduta,
Urm'a celui sarutatu.

Este ros'a, flórea qina,
Cu profumu îmbatatoru;
Este ros'a cea regina
Printre celelalte flori.

Ochiul teu pe nesciute
În spre mine a privitu;
Inim'a sè mi-o sarute
Nu sciú déca a voitu.

Dar d'atuncea am simțirea,
Par că portu o flóre 'n sinu;
Asta flóre e iubirea,
E amorul cel divin.

THEOCHARU ALEXI.

Maritata si totusi fara barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —

(Urmare.)

În Cheswik a fost ea în buna credințã primita, si modul sèu cursul cugetării ei putea fi consideratu nebunu. Dupa întrarea ei în institutu, ea zacú morbósa câteva septemâni de lungóre si dupa ce se reinsânето siã, din când în când erã fórté iritata, si cerea sè i se deie libertatea, si afirmã, cumca ea nu e soqí'a lui Sir Hugo, si cã soqlul ei traiesce în America. Alta-data ierasi zacea în desperatiune durerosã si petrecea qlile întregi în dureri nespuse.

Asiã petrecú ea primii ani.

Cu încetul înse se convinsera totu mai multu în institutu despre deplin'a ei sãnetate spiritala, si directorul invitã de repetite ori pe baronul a-si duce de aci soqí'a. Sir Hugo traganã câtu numai putea, si în fine se resolvã a duce pe Lady Charteris în Tannenhof, unde clin'a cea nesãnetósa si cas'a cea umeda de si-guru aveau sè-l scape de sarcin'a nesuferibila.

Elu se oprí cu trasur'a naintea institutului cu acea intențiune, cã îndata sè duca pe Lady Charteris la Essex.

Directorul ieși naintea lui.

— Dta, Sir Hugo, ai urmatu îngraba solului dtale, si totusi epistol'a îmi spunea, cã esti morbosu.

— Ce epistola? Nu te pricepu. Eu am venitu dupa soqí'a mea.

— Soqí'a dtale s'a dusu deja.

— S'a dusu! — eschiamã baronul.

— Iéta epistol'a, în care însusi dta ai cerutu libertatea ei, — respunse superatu directorul.

Sir Hugo luã hãrtí'a.

— Acést'a este falsa; eu n'am scris'o. Când a parasitu ea institutul?

— Nainte de o óra.

— Cu cine?

— Cu fiic'a dtale.

— Nu este cu putințã.

— Dam'a mi se presintã cá fiic'a Ladyei Charteris, ceea ce în adevèru putea sè fía.

— Cum erã ea?

— O dama fórté frumósa, cu ochi vñeti si perul auríu.

— Paulina! — eschiamã baronul uimitu, — ultim'a persóna la care asiú fi cugetatu. În care direcțiune plecara ele?

— Spre orasiu; mai departe nu sciú.

Fãra a mai grai unu cuvèntu, Sir Hugo plecã îndata.

— Óre unde a pututu duce Paulina pe mam'a ei?

Cum a aflat'o, nici cã se mai întrebã.

Asemenea unei inspirațiuni, îl cuprinse unu cugetu.

— La Lincolnshire, în vechi'a ei patria.

Elu priví la orologíu. Peste o óra avea sè plece trenul curieru. Surugiul primí îndrumãrile necesarie, dupa acea Sir Hugo se radiemã înderetu în trasura, spre a meditã. Cugetele lui nu erau placute. Lordul Montalien s'a rentorsu si acum locuiea în Priory.

Déca Paulina a dusu pe mum'a sa în Spekhaven, elu va audí, si va eși îndata la lumina cu acelu documentu ce-l acusã de bigamia. Cãtu de usioru erã a documentã nelegitimitea casatoriei sale si nascerea Mathildei, si atunci avèrea cea atãtu de oftata a Oliviei Lyndilh avea sè tréca la fiic'a lui Robert Lisle.

— Pentru ce nu o-am otravitu, când a devenitu prim'a óra sub potestatea mea? — murmurã elu.

Sosí la gara, si voiea sè se informe despre persónele, cari au plecatu dela stațiune cu post'a. Nainte înse de a face întrebare, vedíu pe unu barbatu care merse la cassa, pe care pré bine îl cunoscea, de si nu-l vedíuse de unu patrariu de secolu, si sórele sudicu îl pèrlí.

— Robert Lisle!

Sir Hugo se retrase printre mulține.

Acuma elu pricepú tóte. Robert Lisle s'a rentornatu cã omu avutu si voieã a si reclamã soqí'a sa.

Jocul erã perdutu.

Resbunarea Lordului Montalien va completã rușinarea si tortur'a sa.

Si totusi elu decise a-i urmari si a priví curagiósu în ochii ursitei.

Trenul curieru trecea prin praturile întinse si verdi dela Lincolnshire, si cãtra siese óre sér'a sosí la Spekhaven.

Robert Lisle își luã o trasura, Sir Hugo demandã a-l urmari.

Antãiu! ecupagiu statú naintea casei lui Ulrich Mason.

Robert Lisle sarí din trasura si pasií repede prin gradina în casa. Sir Hugo asemenea statú si se apropiã.

Portiti'a erã deschisa, elu audí unu țipetu femeiescu si întrã.

Ulrich Mason si sor'a lui i-au încungiuratu.

Paulina statea în mijlocul chiliei, lângã ea Robert Lisle, carele tinea în braqie pe acea fiutia fãra simțiri, nemișcatóre, care în ochii lumii de multi ani erã numita Lady Charteris.

(Va urmă.)

Calindarul septemânei.

Dumin.	22	4	G. 4 d. P. olog. cc. pp. Teodor, Vital.
Luni	23	5	s. m. m. Georgiu, s. m. Valeriu.
Marti	24	6	ss. mm. Sava Strat., Valentin, Leontiu.
Mercuri	25	7	s. ap. ev. Marcu, s. p. Macedon.
Joi	26	8	s. st. m. Vasiliu, s. Glafira, c. Iusta.
Vineri	27	9	s. st. m. Simeon cons. Dlui. c. p. Ioan.
Samb.	28	10	ss. ap. Iason, Sosipatru, Onisifor.

Limb'a magiara introdusa în tóte șcólele.

— Schitie din galeri'a dietei. —

Diu'a prima, 29 aprilie.

Sal'a sedintilor e pré góla; numerul deputatilor absenti se urca la vr'o 200, între cari si cátiva români: Doda, Ioanovicu, Alesandru Papp, Ráczi si Szerb. Pe galeri'a magnatilor zarimu pe Esc. Sa mitropolitul Vancea. Pe celelalte galerii dame române si sërbe, si tinerime de feliurite naționalități nemagiare.

La ordinea dietei proiectul de lege pentru întroducerea limbei unguresci în tóte școlile din tíera.

Raportorul Baross: Nici odata n'am îndeplinitu cu mai mare placere sarcin'a de raportor decâtu acum, căci am sè recomandand votarea unui importantu actu naționalu. Cu atátu mai tare me dóra dara, că acestu proiectu de lege a fost atacatu nu numai de cátra gelosi'a de naționalitate, dar are sè fía combatutu si din partea unora, al cáror simtieméntu patrioticu e necontestabilu. E bine, voiú audî argumentele lor, si în urma voiú respunde. Scopul principalu al proiectului de lege este, cá limb'a magiara sè se póta învetiá în șcólele poporale, cá astfel toti fiii patriei sciindu limb'a statului, sè póta fi mai usóru admisi în oficiile publice. Nu este tendintia de magiarisare, nici nu ataca autonomi'a confesiunilor si drepturile naționalităților, căci limb'a magiara nu are sè fía limb'a propunerii, ci numai unul din studiile ce se propunu.

Ministrul de culte, Tréfort: Aflu de prisos sè motivezu si eu necesitatea acestei legi; dar déca în cursul desbaterilor va fi trebuintia, voiú dá deslucirile cerute.

Zay (sasu): Precum vedu, astadi elementul ungurescu si-a propusu a tîné o serbatóre familiaria, la care au sè participe tóte partidele. Cu durere observu dara, cá, acuma mai multu decâtu ori când, eu me simtíescu strainu în sal'a acést'a. Dar nu pentru că asíu crede, cá sîm unu cetățianu mai puçin loialu decâtu ori cine; ci pentru că nu sîm de parerea majorității, care tîne, cá spre a întari întregul edificiu al statului, trebuie sè se slabéscá ántáiu singuraticele parti ale aceluia; nu sîm de parerea, cá soiul magiaru, în procesul desvoltării avantagiului seu, ar avé necesitate d'a lipsi pe celelalte naționalități de elemintele lor de viétia.

Ma, ce e mai multu, pe când tóte naționalitățile au manifestatu simpatí'a cea mai caldúrosa față de elementul ungurescu lovitú atátu de aspru la Seghedin; acesta întimpina cu parere de reu aperările naționalităților, si astfel asíá dicéndu nici nu li e permisú sè se apere.

În comisiunea de instructiune publica numai soiul magiaru este reprezentatu; dar înca si acolo au declaratú unii, cá legea acést'a e de prisos. Totusi aice se va votá, căci astfel pretinde curentul síovinisticu;

apoi si guvernului i va face unu bunu serviciu, căci i va restabilí poporalitatea cam sdrcuninata.

Politica acést'a nu e a națiunii magiare, ci a neofitilor, cari, ambițiosi ce sînt, s'au însocitu cu guvernul spre a-si face cariera. (Mișcări.) Acestia facu negotiú din patriotismu, cu care apoi licitéza si speculéza. (Sgomotu mare.)

Presiedintele Szlávy: Rogu pe dnii oratori. dar mai alesu pe aceia, cari au sè vorbésca pentru proiectu, sè binevoiesca a se serví de niște termeni cátu de moderati!

Raportorul, atinsu, prin unele alusiuni ale lui Zay, reflectéza în tonu alteratu.

Stoicovicu: Eu sîm sërbu. Votezu proiectul, dar nu pentru că asíu áșteptá vr'o remunerațiune, căci sîm multiamitu cu ceea ce am, ci pentru că acest'a ar fi trebuitu sè se faca de multu.

Polit (sërbu): Face o paralela între statele din apusu si între cele din resaritu, si dice cá în apusu astfel de proiectu de lege nu s'ar fi presintatu corpurilor legiuitóre, pentru cá acolo asíá ceva ar fi sèu imposibilu sèu de prisos; dar în resaritu acuma curge processul de compunere al staturilor. În astfel de stadiu ne aflámu si noi, si pentru acést'a s'a pusú pe biuroul dietei acestu proiectu. Durere! scopul acestuia, nu este pedagogicu, ci politicu, realizarea assimilațiunii.

Apoi esaminéza conceptul de naționalitate în resaritu si apusu, si dice cá în tóte statele sînt numai națiuni, numai legea Ungariei enuncia, cá aice este o națiune si sînt si naționalități; e bine, acésta definițiune a legii nu póte sè fía aprobatá de cátra critica sciintifica, de óra ce sèu este o națiune si atunci nu sînt naționalități, — sèu sînt naționalități, dar atunce nu este națiune.

Proiectul de lege n'are întíelesu pedagogicu, căci acela ordóna cá limb'a magiara sè se propuna în șcólele elementare, pentru cá poporul s'o póta învetiá; dar se scie, cá în șcólele poporale nu se 'nvétia limb'a, ci numai elementele cunoscintíelor.

Dar proiectul taia si în autonomi'a confesiunilor, si ce scumpa e acést'a, o scíu tocmai unгурii.

Aduce unu esemplu din Belgia, unde s'au facutu mari concesioni flamandilor, pentru cá tocmai aceia dau individualitatea belgica; astfel o dau la noi naționalitățile. Apoi amintesce, cá în Austri'a limb'a germana nu e octroata nici asupra unei tíeri. Încheia, dicéndu, cá numai unu statu mare póte sè faca cestiune de potestate; statele mai mici, cari au încercatu, au peritu si ele; unu esemplu tristu e Poloni'a, care voiúdu sè poloniseze si sè catolicese pe casaci, rusii mici, s'a descompusu si ea.

Nu primesce proiectul.

Nagy István cetesce o vorbire, din care afláramu atát'a nou, cá tata-seu a fost omu mare.

Ministrul Tisza, respunde lui Polit, si între altele dice: În Serbi'a siedu câte-va sute de mii de români, si totusi acestora nu numai li se impune limb'a sërba, dar nici nu li e permisú sè aiba vr'o șcóla românesca.

Diu'a a dóu'a, 30 aprilie.

Mai multi deputati presinti decâtu eri, între cei de nou sositi sînt si dnii: Doda si Serbu. Pe galerii: mitropolitul Vancea si episcopul Mihali, câteva dame si tinerime. P'afara vérsa plói'a.

Ludovicu Mocsáry, (unguru): Prin legea acésta statul ungurescu a întreprinsu o acțiune pentru respândirea limbei magiare. Acést'a e cestiune de naționalitate, care e în contradicere cu dispozițiunea legii

de naționalitate din 1868, celu mai întieptu actu al dietei unguresci. Acea lege din 1868 dă drepturi de limba naționalităților, prin urmare nu este necesaru că toti fiii acestei patrie sè scia unguresce.

Legea ce se desbata acuma, va produce ura. Dar este ôre cu scopu a provocá o asemenea iritațiune? Si cu tôte aceste, rezultatul nu va corespunde; căci acolo unde poporațiunea, pe unu teritoriu de 10—15 mile, nu are ocaziune sè audia graiu ungurescu, copilul îndesiertu va învetiá în șcôla limb'a unguresca, de ôra-ce eșindu din șcôla, nu va avé cu cine sè vorbésca unguresce, si astfel va uitá ierasi totu ce a învetiatu.

Dar reul celu mai mare se va produce prin dreptul de inspectiune al inspectorului școlaru. Déca învetiatorii nu vor fi capabili d'a propune limb'a unguresca, vor fi suspendati; dar de unde se vor tramite altii în locul lor? dóra unguri? dar astfel se va produce o iritațiune fôrte mare si se va nimici autonomi'a confesionala.

Ar fi bine déca tôte cele 15 milióne de locuitori ai țerii ar puté sè devina magiari, dar a crede, că acést'a se pôte realisá, e o fantasia desiérta; a fortiá acést'a, se va produce reacțiune, si astfel micul folosu n'ar compensá pagubele; fia-care naționalitate va conservá individualitatea sa, căci tôte au consângeni spriginitori în strainetate. Ungari'a e unu statu poliglotu, în care fia-care naționalitate tîne la individualitatea sa.

Dar totu-odata timpul presinte e si celu mai nepotrivitu pentru întroducerea acestei legi, căci sântemu în mijlocul evenimentelor din orientu.

Nu în contra naționalităților sè ne aperâmu, ci în contra germanismului austriacu care ni-a cutropitu partea de sus a țerii! Ce va dice strainetatea, déca va aflá — si de siguru va aflá — că cestiunea suprematiei nôstre naționale a devenitu cestiunea de cultura?

Îmi descoperii cu franchetia convîngerea, că astfel sè se póta constată, că celu puçinu unu omu a avutu curagiul opiniunii sale. Nu primescu proiectul. Dar declarându acést'a, pretindu a fi totu atâtu de bunu unguru că ori care dintre dv. aice în casa séu afara de casa.

Madarász grabesce a accentuá, că **Mocsáry**, precum a dis'o si dênsul, a vorbitu numai în numele seu si nu si în al partidei (stâng'a estrema) care primesce proiectul.

Nicolae Strevoiu permite iritațiunea causata de pasii facuti din partea episcopatului românesc de ambele confesiuni în contra proiectului de lege din cestiune, si aréta, că acést'a iritațiune nu este motivata, de ôre ce acei cetatieni, cari recurgu la regele lor constituționalu, nu comitu nici o gresiéla în contra constituțiunii; iéra de alta parte, adresele așternute Maj. Sale nu cuprindu nici o vatemare a intereselor de statu.

Trecându la meritu, aréta cauzele pentru cari români nu potu partini acestu proiectu, si anume:

1) Neîncrederea românilor cătra națiunea magiara, provocata prin neîncrederea, cu care a fost tratata națiunea româna de cătra magiari de atunci, de când acestia au întratu în deplin'a posesiune a drepturilor constituționale, si înca atâtu pe terenul legislațiunii, cătu si pe al administrațiunii.

Legea pentru municipii si pentru arondarea comitatelor este fôrte pagubitoare pentru români, iéra în Transilvania, pe lângă tôte, că uniunea ei cu Ungaria este astadi faptu complinitu, totusi se sustîne o lege de alegere escepționala îndreptata espresu în contra românilor.

Pe terenul administrativu legile cari aru fi în-

câțva favorabile nemagiărilor, prin urmare si românilor, precum legea pentru egala îndreptare a naționalităților, precum si legea de instrucțiune publica din anul 1868 nu se esecuta de locu séu se esecuta în nefavorul românilor.

Din acestu incidentu oratoru face atenti pe magiari, că ar zacé în interesul statului si ar fi si timpul supremu, că acést'a neîncredere sè se delature, si că de a face acést'a este dator'i'a națiunii magiare, că națiune domnitóre.

2) Acést'a lege se aduce fâra scirea si fâra consimțiemântul autorităților bisericesci competente, că antistiile legale ai școlilor confesionale, prin ceea ce se vatemala autonomi'a bisericésca garantata prin lege.

3) Atâtu din caus'a premisa, cătu si din acea cauza, că limb'a magiara prin proiectul din cestiune are sè se întroduca în școlile confesionale fâra nici o considerațiune la împregiurări escepționale, la posibilitate si neposibilitate, români vedu prin acestu proiectu de lege periclitata esistiuti'a școlilor lor confesionale, agonisite cu multa truda si cu mari jertfe, si în cari români vedu paladiul esistintiei si al fericii lor.

Asiá dara sânt cauze momentuóse pentru cari români nu potu primí acestu proiectu de lege.

În a dáu'a parte a cuvântării sale aréta, că déca scopul acestei legi este de a înaintá bun'a întielegere între diferitele naționalități ale Ungariei, atunci acelu scopu prin proiectul din desbatare, adeca prin sila nu se pôte ajunge, ci numai pe calea culturai, fiindu că numai cultur'a este capabila de a nivelá diferentiele între deosebitele naționalități.

Prin urmare déca statul vré sè ajunga la scopu, sè se nisuiésca de a înaintá cultur'a popórelor.

Déca acestu proiectu de lege ar avé înse altu scopu, si adeca magiarisarea nemagiărilor, apoi obser véza, că acesta în diu'a de astadi este imposibilu, fiind că celu puçinu între români simtiul de naționalitate este atâtu de deșteptatu, încátu români nu vor jertfi naționalitatea si limb'a lor în favórea nici unei națiuni; dar nici nu ar fi cu scopu, că magiarii sè pretiuda acést'a dela români, fiindu că în casul acesta români nu vor puté face nici o deosebire între amici si inimici, deóre-ce cei mai mari inimici ai românilor nu potu pretinde dela români mai multu, de cătu sè abdi-ca de limb'a si naționalitatea lor.

În fine aretându, că acestu proiectu de lege e capabilu numai de a produce îngrigiri între naționalitățile nemagiare si de a împedeca cultur'a popórelor, fâra nici nu folosu pentru statu, încheia dicéndu, că națiunea magiara avédu majoritatea în camera si tî-nédu si cărm'a țerii în mâna, pôte esecutá acestu proiectu, fia elu bunu séu reu; observa înse, că dupa parerile unor mari barbati de statu, artea de a guverná nu consta întru acea, că cineva sè usese de potestatea ce posede, pe cătu numai se pôte: ci de a folosi cu mesura si întieptiesce acést'a potestate spre binele statului.

Nu partinesce proiectul.

Aladár Molnár spriginesce proiectul, de si acela nu corespunde așteptărilor sale, căci dênsul ar fi așteptatu unu ce mai precisatu. În fine invita pe ministrul, că sè întroduca limb'a unguresca si la facultatea teologica a universității din Budapesta, precum si în seminariele de teologi catolici din tíera, unde tôte studiile se propunu latinesce.

Ministrul Tréfort raspunde, că limb'a latina e necessaria preotilor catolici, deci nu pôte satisface dorint'a oratorului.

Gebbel (sasu) combate aspru proiectul, dar — fiindu cătra două ore — în sala nu mai sânt decâtu 20—30 de ănsi, prieteni ai oratorului : sasi, români și sârbi, mai nici unu unguru. Unu glumetiu striga : „Să votăm ! — Haritate. Siedint'ă se încheia.

Diu'a a trei'a, 1 mai.

Deputatii totu în numeru micu, galeriile mai pline, deosebitu tinerimea e represintata.

Orbán Balás, primul oratoru, ține o cuvântare în cunoscutul tonu al fanaticismului seu, plângându-se de sôrtea bietilor ciangâi din Români'a, carora li se impune limb'a româna.

Sabovliovicu (sârbu) spune, că Ungari'a fiindu unu statu poliglotu, ideia de predilectiune a elementului ungurescu nu se pôte octroiia asupra celorlalte naționalități, cu atâtu mai vêtosuu că aceea e straiua acestora, de óra-ce tinde a le magiarisá. Protestéza în contra acestui abusu cu puterea de statu.

Ministrul de culte Tréfort apera proiectul de lege prin o cuvântare în care nu gasiramu nici o ideia noua.

Helpy esceléza prin niște espectoratiuni grosolane, la adres'a celor ce combatu proiectul.

Petru Mihali : Timpul nu este potrivitu pentru desbaterua acestui proiectu, căci guvernul n'a facutu pregatiri, n'a respectatu autonomi'a confesiunilor. Români nu sânt dușmanii limbei unguresci, unde siedu mestecati cu ungurii, ei o învétia, ier tinerimea din școlile mai nalte o vorbesce perfectu. Temerea Românilor consiste în modul întroducerii acestei limbe, mai alesu în tînturile unde români locuiescu compactu.

Dar în aceste tînturi legea nici nu va produce rezultatul doritu, căci nu e de ajunsu numai școl'a, ci trebuie și conversațiunea afara de școl'a.

Nu recunósce, că misiunea școlilor elementare ar fi să propuna afara de limba materna și alt'a ; de aceea nu primesce proiectul.

Miehl (preotu) apera clerul tineru catolicu în contra atacului lui Aladár Molnár.

Alexandru Romanu : De patru ani inteligint'ă româna s'a retrasu de pe terenul activității, dar diuăristic'a ungurésca a talmacitu falsu acesta tacere, dîcându că români sânt multiamiti, de aceea tacu, apoi s'a pornitu unu curentu siovinisticu, care s'a manifestatu și în contra actului prelatilor români.

Apoi s'a comandatu articoli prin diuarele straiue, s'a facutu abusu de credulitatea românilor din Maramuresu, și s'a inscenatu o adresa de încredere. Dar ce valóre morala pôte să aiba o astfel de adresa ? Au nu scim, că și lui Haynau i s'a datu adresa de încredere ?

Proiectul acesta asemenea e productul curentului siovinisticu. Scopul lui e magiarisarea celorlalte naționalități.

În conversațiune privata multi deputati au declarat, că nu consimtu cu proiectul din cestiune, și ieta că tocmai din caus'a acest'a absentéza atâtu de multi !

Guvernul nu dà nici unu cruceriu pentru școlile românesci, și totusi acuma vré să întroduca cu sil'a limb'a ungurésca în școlile lor, întemeiate și sustînutu cu speșele lor căștigate cu multa sudóre.

De când a muritu Deák, a disparutu din corpu legislativu și spiritul de moderațiune ; de cumva Deák ar traí, proiectul acesta nu s'ar fi adusu în dieta.

Legea se va votá, căci sânteti în majoritate, dar ori câtu de pușini sîntemu noi aici, voturile nu numai numera, dar și ponderéza.

Aduce tributul devotamentului seu deputatului

Mocsáry, carele a avutu curagiul opiniunii sale. Prin manifestarea acestei convingeri și îngrigiri patriotice, dl Mocsáry a facutu serviciu mare patriei și popórelor acesteia ; și déca cuvintele sale ar gasi resunetu și în ămile altor confrati unguri, contielegerea și amoni'a între fiii patriei comune s'ar puté întemeia și consolidá. (Aprobári din mai multe parti.)

Ar fi timpul să încete odata machinațiunea camaril'a ceealalta, care scie să produca rezultate fumește.

Asemene multiamesce presiedintelui, că din capul locului a recomandat moderațiune deputatilor cari vor sprigini proiectul acesta, căci astfel a usioratu multu posițiunea deputatilor de diverse naționalități, cari aveau și au să-l combata.

Revenindu la proiectu spune, că acela contine o confiscațiune de dreptu ; e înjustu, căci statul nostru nu e naționalu, ci unu statu de popóre ; dar nici nu e oportunu, căci a-l întroduce tocmai în împregiurările actuale, însemnéza „satul arde, bab'a se peptena“ ; nu se teme de urmári, și spera că Maj. Sa nu-l va sancțiună ; încheia facédu propunere, pentru trecere la ordinea zilei. (În cuvântarea lui Mocsáry la fine, de jos în sus în șirul al 7-le în locu de „cultura“ să se cetésca „potestate.“ Red.)

Dela Caransebesiu.

(Concertul teologilor și pedagogilor, — serbarea nuntii de argintu o petrecere cu dantiu.)

— 28 aprilie.

Stimate domnule redactoru !

Îmi ieu libertatea a-ti tramite unele notitie despre petrecerile ce s'au arangiatu de curédu în Caransebesiu și adeca : Marti în 22 l. c. teologii și pedagogii de aici sub conducerea tehnica a corpului lor profesoralu au datu unu concertu musico-declamatoricu. Program'a a fost urmatórea :

1) „Cântecu ostasiescu“, choru barb. de Stefanescu ; 2) Duett, din op. „Lucreția Borg.“, tenoru și baritonu de Donizetti ; 3) „Junimea parisiana“, choru barb., de Adam ; 4) „Penesiu curcanul“, declamațiune, V. Alexandri ; 5) „Hor'a Grivitiei“, choru barb., Ventura ; 6) Cavatin'a din op. „Lucreția Borgia“, pentru baritonu ; 7) „Cătra fecióra“, choru barb. de Stefanescu ; 8) „La sentinela“, choru barb. cu bariton solo ; 9) „Mersul ostasilor“, choru barb. de Vasilescu.

Concertul acest'a s'a datu în onórea deputatilor sinodului de aici. La acést'a petrecere au luat parte numai cei invitati, între cari erau : corpu oficierilor activi și pensionati fara esceptie, toti amplotiati și o parte mare din cetatenii din locu.

Chorurile au fost conduse de dirigintele chorumui, teologul de cursul al III Nicolae Popovicu, cu cea mai mare precisiune. Cea mai mare lauda merita întru adeveru dl Nicolae Popovicu pentru Cavatin'a, ce-a cântat'o cu asiá mare efectu, încâtu audíndu-l ne credeamu a fi într'o opera. Escelentu a fost și Duettul cântatu de Murgu (tenoru) și N. Popovicu (baritonu) cu fórtu multa arta. Demnu de amintitu e înca și R. Ioanescu, care cu poes'ă sa ne-a transpusu pe câmpul de batalia.

În specialu voiescu să enumeru pe unii din cei ce au fost de faciă : Ill. Sa Eppul Ioanu Popasu, colonelul de Drandt, vice-colon. Seracim, dnii Alexandru. Antoniu și Eugeniu Mocioni, V. Babesiu, Szerb etc. toti deputatii. Dame : dómni'a și dsiórele Drandt, Petia, dn'a Moldovanu, dn'a Adamu, dómnele Brancovicu, dsiórele Petia, Popovicu, Dragalina, Klein,

Jurjinca, Strainu, Küstl, Andreevicu, Hoffmann etc. După concertu a urmatu jocu.

În 12/24 aprilie s'a celebratu în biseric'a catedrala de aici de către Pré S. Sa parintele episcopu, însoțitu de 5 protopresbiteri, protosincelu si unu diaconu, liturgia, la care au luat parte tôte corporațiunile de aici din Caransebesiu, între cari si deputatii sinodali.

Dupa s. misa, s'a tinutu banchetu la care participându peste 150 de persoane, cu care ocaziune parintele nostru episcopu I. Popasu, dupa ce vice-comitele comitatensu a tinutu primul toastu în limb'a magiara pentru parechi'a iubilara a M. Lor. a tinutu unu toastu în limb'a româna, care din tôte punctele de vedere a fost nu numai celu mai frumosu ei si celu mai simburosu.

Joi în 24 înca a fost unu „Kränzchen“ care înse se pare a fi mai nainte „balu“, căci publicul eră asiá de alesu, toaletele erau asiá de elegante încátu ele corespundeau mai nainte recerintielor unui balu, decâtu „Kränzchen.“

Publicul mai alesu e totu celu amintitu mai sus. Chiar si Ilustritatea sa Episcopul a luat parte si a petrecutu în cercul nostru mai multu de óra. Jocul a duratu pâna la 5 óre. *Cor. Ord.*

Dela Sibíiu.

(O reprezentatiune teatrala româna oprita. — concertul reuniunii sodalilor români, — procesul de presa al dlui Baritiu, — serbarea (dilei de 3/15 maiu.)

— 29 aprilie.

— La 24 crt. dupa cum ve scrisesem, eră sè se jóce în claustrul Ursulinelor de aici o piesa teatrala si în limb'a româna. Acést'a înse s'a înderdísu tocmai în momentele din urma, nu se scie la a cui ordini; o noua si trista dovéda si acést'a despre purtarea respingátore a fratilor magiari față de noi români. Cum! nici la serbarea jubilara a înaltului nostru Monarchu nu putemu fi nesuperati? Grele timpuri!

— Sambata de 26 crt. „Reuniunea sodalilor români“ a arangiatu unu concertu împreunatu cu dantiu, durere înse, că de asta-data bravii sodali nu s'au bucuratu de presentia unui publicu numerosu, că la cele dóue petreceri precedente. Dintre familie au participatu abia 3—4. Óre n'ar fi mai bine sè nu fimu asiá cosmopoliti? De altmintrea piesele au fost bine esecutate si petrecerea destul de animata.

— Mâne are sè se pertracteze procesul de presa intentatu dlui Baritiu pentru unu articlu publicatu în „Gazet'a Trans.“, prin care resfrânse învectivele lui „Kelet“ din Clusiu aruncate asupra comitetului de dame constituitu pentru colectele pe sém'a ranitilor din Români'a. Resultatul îl vom vedé. (Achitatu. Red.)

— Diu'a de 3/15 maiu se va serba si aici. Aflâmu cu placere, că reuniunea româna de cântări va arangia cu ocaziunea acést'a unu concertu, care se va continuá cu petrecere de jocu. *Cor. ord.*

Înca o festivitae la nunt'a de argintu.

Viena 27 aprilie.

Dintre multele festivitati, cari s'au serbatu cu ocaziunea iubileului nuntii de argintu a Majestátilor Sale, este demnu de amintire si aceea a societátii Gregoriane (Gregorius-Verein), înfiintata la 24 aprilie 1854, sub protectoratul Maj. Sale, pentru ajutorarea studentilor dela universitatea din Viena.

Marti, în 23 l. e., prim'a dí de festivitae, se adunara toti membrii sus amintitei societati în biseric'a universitatii pentru a asistá la ss. liturgia.

Dupa misa se întruní unu publicu însemnatu în

sal'a senatului universitatii. Sal'a fu fórte frumosu înfrumsetiata. Dintre mobile se destingeau 2 tablouri a Maj. Sale în marime naturala, decorate cu unu gustu fórte atragatoru.

Presedintele deschide siedintia priu o vorbire fórte frumoasa, aretându, că înfiintarea acestei societati, care are unu scopu atátu de sublimu, este de a se multiamí numai Maj. Sale, cari cu ori si ce ocaziune facura fórte multu pe terenul muselor.

Dupa aceea se declamara în 10 limbi câte o poema festiva la diu'a de 24 aprilie 1879, compuse de studentii, cari se bucura de ajutoriul societati.

Cu acést'a ocaziune nu potu a trece cu vederea, că poem'a românesca fu declamata de dl Wilibald Buta st. fil. între aplausele frenetice a publicului strainu care remase încântatu de frumsetia limbei române.

În fine multiamindu presedintele onoratiilor óspeti si în specialu rectorului magnificu al universitatii, care eră încungiuratu de cei 4 decanii a deosebitelor facultati, — chorul academicu intónéza „imnul poporalu“, care fu întreruptu de strigate (în 10 limbi) de „Sè traiésca Maj. Sale.“ *V. M.*

Din Bucovina.

Serbarea nuntii de argintu de către junimea universitaru.

Cernauti 25 aprilie.

Diu'a de 22 aprilie ficsata pentru arangierea festivitati în onórea Majestátilor Sale sosi. La 11 óre antemeridiane se adunara studentii în restaurati'a „Meyer“ situata pe piati'a Austriei, la 12 óre se asiedia presedintele si vice-presedintele festivitati în prim'a trasura, apoi urmara studentii dela celelalte 2 facultati lumesce.

Trenul trasurilor plecá pe dinaintea palatului guvernului tierii, pe strad'a „Agudilor“, prin strad'a „Domnésca“, „Leoului“ pâna la biseric'a sf. Paraschive, de aici prin „Fainarie“ si multe alte strade si egi în strad'a „Resiedintiei“ lâng'a biseric'a evangelica si se opri naintea palatului universitatii, aici coborînduse toti studentii întrara în „Aula“, unde așteptá rectorul magnificu cu decanii sei, toti ornati cu insignele demnitatii sale, si întregu corpul profesoralu.

Dupa o oraciune adresata de presedintele festivitati dl Patak st. jur. către rectorul magnificu, rugându-l că sè depue felicitările studentilor universitari la picioarele Majestatii Sale imperatul Austriei si ducele Bucovinei, rosti Magnificentia Sa dl dr. de Schuler-Libloy o cuvântare, în care multiamí junimea universitare pentru felicitările si simtiemintele de loialitate si multiamire, ce le-au adusu la espresiune. Unu „prosit“ detunatoriu urmá acést'a oraciune maestra. În urma invitá Magnificentia Sa pe studentii cá sè-i urmeze: se coborira deci si se asiediaru în trasuri în urmatoriul modu:

Înainte eră într'o trasura secretariul universitatii, apoi urmá rectorul magnificu si prorectorul dl prof. V. Mitrofanovici, apoi decanii fac. teologice si juridice, în alta trasura decanul fac. filosofice si dl prodecanu al fac. teologice si în celelalte trasuri urmátore domnii profesori a trustrelelor facultati si în urma studentii în ordinea de mai nainte. Maretu si impasantu eră acestu trenu cum nu l'a vediutu înca Cernautii pusu în mișcare de fiii Bucovinei.

Dela universitate se porní trenul pe strad'a „Resiedintiei“ prin piati'a principala (Ringplatz), apoi prin strad'a „Domnésca“ si a „Agudilor“ si se opri naintea palatului guvernului tierii. Aice se coborí rectorul magnificu, prorectorul, decanii, si profesorii si

întrara împreună cu o parte din comitetul festivității la președintele țării baronul Alesani, care i primi în tinuta serbatorescă. Rectorul universității tinu o oraciune exprimându felicitările corpului profesoralu și a junimeii universitare pentru Majestățile Lor. Magnificența sa inmanuă dlui președinte și o adresa de felicitare din partea corpului profesoralu. Președintele multiam în termeni foarte calduși și asigură că va da expresiune acestor ovațiuni din partea universității naintea naltului tron imperialu. Eșindu pornira de aice rectorul magnificu, decanii, profesorii și studintii pe strad'a „Transilvaniei“, prin piati'a și strad'a „Resiedintiei“ și se coborira cu totii la universitate. Asia se fini actul primu al festivității.

Conformu programei se arangia în sér'a aceleiasi dile unu comersu în sal'a otelului la „Pajura négra.“ Președintele țării baronul Alesani, rectorul magnificu, prorectorul, decanii, corpul profesoralu, dl Zurcanovicu consilieriu consistorialu și locotitoriu al capitanului țării, dl dr. Atlas vice-primariu ai Cernautilor și alte persone însemnate au onoratu comersul cu presentia dsale. Arangiamentul salei erá de bunu gustu; paretii erau decorati cu stindardele și insignele Austriei, Bucovinei și ai Cernautilor. Portretele Majestăților Sale erau decorate cu ghirlande și cu stindarde. Siedinti'a o deschise dl Patak st. jur. c'o salutare a tuturor óspetilor și studintilor. Dupa o pauza se cântá de cátra toti studintii cântecul : „Gaudéamus igitur“ acompaniatu de music'a orasiului, apoi cântecul : „Hier sind wir versammelt zu löblichem Thun.“ Urmá unu scurtu colloquiú și apoi tinu președintele festivității unu toastu asupra Majestăților Sale, detailându foarte nimeritu calitățile nobile ale imperatului, adaugându dreptu dovéda emoționarea sa pâna la lacrimi privindu Seghedinul inundatu; dese strigări de „prosit“ multiamira junelui oratoru pentru simtiemintele sale bine exprimate în acestu toastu. Unu scurtu colloquiú urmá cântecul festivu cântatu la deschiderea universității :

„Verwundert hebt der Pruth im Schilf
Sein Haupt das fluthumschwemnte . . .“

și apoi se dadu cuvântul dlui Rump stud. filos., care toastá asupra rectorului magnificu și senatului academicu; acestui oratoriu escelentu i multiam magnificența sa, defasiurându într'o oraciune alésa menintele teologilor, juristilor, medicinilor, etc. și imbarbatându junimea universitara cá se continue, cá și pâna acú, lucrul celu frumosu al luminării poporului din întunicul nesciintiei. Pe timpul colloquiului ce urmá, esecută music'a mai multe piese de jocu; apoi se cântá cântecul studenticu : „Stosst an! Bucovina soll leben . . .“

Si în urma se acordá cuvântul dlui I. Cocinschi stud. teol. Modestu, precum se cere dela unu student de teologia, se suí oratoriul pe tribuna, ochii tuturor erau atintiti asupra lui, curiosi fiindu toti sê auda și sê véda ce va eși din gur'a unui teologu românú, de órece oratorii autemergatori, cari s'au fost escelatu atâtu de multu, fusesera germáni. Dar elu vorbi c'o tactica și oratorime, care a facutu Românilor și teologilor în specialu onóre și a datu strainilor alte idei despre teologi, cari nu erá pré bine vedúti pâna acuma. În oraciunea sa defasiurá oratoriul starea Bucovinei nainte de 100 de ani, comparându-o cu cea presenta, enumerându și binefacerile și grați'a Majestății Sale harazita în multe rânduri țierisiorei nóstre și fini cu unu toastu

asupra mândrei Bucovine. Președintele țării, toti óspetii și studintii aplaudara acestu toastu în modu fórté vioiu.

Dl Zurcanovicu locotitoriu al capitanului țării multiam pentru urările aduse Bucovinei radicându unu toastu în onórea Majestății Sale urđitoriu al universității din Cernauti. Dupa acést'a oraciune se retrase baronul Alesani sub strigările de „prosit“, pe când întoná music'a imnul poporalu.

Apoi urmá unu scurtu colloquiú și unu toastu tinutu de dl A. Manasterschi stud. teol. asupra orasiului Cernautilor, care toastu produse multu efectú și secerá dese aplause. Dl dr. Atlas vice-primarele capitalei multiam în numele orasiului pentru acestu toastu, toastându și elu la rândul seu în o oraciune escelenta asupra studintilor universitari.

Cu aceste se încheiá partea oficiala a comersului, se alese deci pentru partea neoficiala unu președinte în persón'a dlui dr. Dornbaum, care aretá multa practica în conc' cerea acestei părți sociale, mântinându (?) cu mâna și putere despotica, cum dicea elu cá posede, bun'a ordine; glume peste glume urmara! Se cântara mai multe cântece sociale, între cari au fost foarte aplaudate cântecele : „Bericeica cristalina . . .“ și „Trei colori cunoscu în lume . . .“ etc. cântate de membrii societății academice „Junimea.“

Pe la 12 óre de mediu de nópte se departara studentii de teologia sub urările de „Sê traiésca facultatea teologica.“ Ceialalti studinti și óspeti, cari mai toti remasera, continuara siedinti'a pâna spre ziua.

DEMETRIU DANU.

I N S E R T I U N E.

Medicina sigura contra umflaturei de splina la vitele cornute mari și mici : adeca boi, vaci, oi și a.

Prin mâncarea halósa de nutretiu verde : trifoiu, frundia de brósbé, și a. mai ales primavér'a, dar și prin lucrarea peste mesura cu vitele tragetóre cornute, adese ori se întempla, cá acele capeta umflatura de splina; morbu periculosu și aducetoru de mórté repede.

În contra acestui morbu periculosu, sciinti'a medicala a aflatu mijlocul celu mai siguru, și mai potrivitu într'o medicina, care în chipu de fluidu se dá vitei morbóse, și aceea în timpu de 5—8—10 minute iérasí se face sântósa.

Medicin'a se cuprinde în sticla (flacon) deosebita și provediuta cu instructiunea de folosire, **pretiul unei sticle e 80 cr. v. a.**

Acésta medicina, acárei fabricatiune și depositoriu se afla în apotec'a mea în orasiul **Vatiu** (Vác, Waitzen) îmi permitu a o recomándá onorat. publicu economu și proprietariu de vite cornute de tóta plas'a, cu atâtu mai caldurosu, și cu mai mare fiduția, cu câtu me affu deja și în posesul de multe scrisori recunoscátóre de bunul și folositoriu succesu cu carele în fórté multe casuri s'a doveditu.

Comisiunile de tramitere pe lângá recepere poštala (Postnachnahme) bucurosu și promptu se împlinescu prin espedițiunea apotecei mele în orasiul **Vác** (Vatiu, Waitzen) lângá Budapesta.

Georgiu Radulescu
farmacistu în Vatiu.

(2—3.)

Proprietaru, redactoru respundietoru și editoru : **IOSIFU VULCANU.**

Cu tipariulu lui Alesandru Kocsi în Budapest'a. 1879. Boulevard-Museum nr. 10.